

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

24. august 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 429 (Alm. del) af 25. juni 2018 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

Hvad vurderer ministeriet, at arbejdsudbudseffekten og velstandseffekten vil være, hvis danske daginstitutioner gennemsnitligt øger antallet af årlige lukkedage med to i forhold til i dag, eller begrænser den daglige åbningstid med gennemsnitligt en halv time, eller omvendt afskaffer to lukkedage eller udvider den daglige åbningstid med gennemsnitligt en halv time jf. f. eks. IMF studie om dynamiske effekter af daginstitutioner fra 2016? Der henvises til redegørelsen om ministeriets regneprincipper, jf. FIU alm. del bilag 128.

Svar

Der henvises til Finansministeriets redegørelse *Regneprincipper og modelanvendelse – dynamiske effekter af offentligt forbrug og offentlige investeringer*, maj 2018, herunder afsnit Social beskyttelse II: Familie og børn (s. 96-105) i kapitel 3.

Offentligt finansieret børnepasning bidrager givetvis til at øge arbejdsuddet sammenlignet med en situation uden offentligt finansieret børnepasning, og historisk set har indførelsen af offentlige børnepasningstilbud sandsynligvis haft stor betydning i forhold til at øge det samlede arbejdsudbud for børnefamilier, herunder kvindernes. En sådan konstatering er dog ikke tilstrækkelig til at konkludere, at mindre ændringer i offentlige børnepasningstilbud fra det nuværende udgangspunkt vil have effekter, som svarer til de gennemsnitlige effekter af de samlede offentlige udgifter på området.

Ændringer fra det nuværende (danske) udgangspunkt (dvs. på marginalen), som der spørges til, kan adskille sig fra effekter på gennemsnittet. Finansministeriet råder ikke over generelle regneprincipper for, hvordan arbejdsuddet (eller velstanden) påvirkes af marginale ændringer i regler eller det offentlige forbrug på daginstitutionsområdet, herunder lukkedage og åbningstider for daginstitutioner, som ikke direkte påvirker familiernes disponible indkomst. Det hænger blandt andet sammen med, at virkninger på arbejdsuddet vil afhænge af den konkrete udmøntning samt, at (specifikt for lukkedage) ”lovgivningen på området forpligter kommunerne til at stille alternativ pasning til rådighed, hvis en institution holder lukket en hverdag (som ikke er den 5. juni eller den 24. december). Forældrene kommer derfor ikke – med disse to dage som undtagelser – i en situation, hvor de

overhovedet ikke har mulighed for at få deres barn passet i kommunens institutioner, jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 318 (Alm. del) af 28. april 2017.” også *Regneprincipper og modelanvendelse – dynamiske effekter af offentligt forbrug og offentlige investeringer*, boks 3.8 s. 99.

Der lægges i det følgende til grund, at det i spørgsmålet omtalte IMF-studie er *Krebs og Scheffel (2016), Structural Reform in Germany, IMF Working Paper WP/16/96*.

I IMF-studiet analyseres blandt andet en hypotetisk reform i Tyskland, hvor man via offentlig finansiering øger andelen af 3-6-årige børn med en (fuldtids) daginstitutionsplads og for børn i skolealderen øges andelen med en (fuldtids) indskrivning i folkeskolen (fuldtidspladsen dækker pasning eller undervisning frem til kl. 16 i modsætning til en deltidsplads, hvor pasning i institution eller undervisning i skole stopper senest kl. 13.).

I studiet skriver de, at den nuværende andel af børn med fuldtidspladser i daginstitution er mindre end 40 pct. og andelen af børn indskrevet i (fuldtids-)skole er ca. 40 pct. De benytter i studiet en såkaldt søgemodel og simulerer et eksperiment, hvor andelen af børn i fuldtidspasning eller -skole øges til 80 pct., hvilket betyder, at ca. 4 mio. deltidspladser skal laves om til fuldtidspladser. De finder i IMF-studiet blandt andet en positiv effekt på arbejdsudbuddet (beskæftigelsen) på 0,95 pct. efter ti år, og at det umiddelbare finansieringsbehov på 20 mia. Euro samt en årlig udgift på 6 mia. Euro indhentes på 4 år via en stigning i statens skatteindtægter som følge af det øgede arbejdsudbud.

I forhold til IMF-studiet bemærker Finansministeriet *for det første*, at de omtalte effekter i det pågældende studie ikke bygger på et direkte empirisk grundlag (som fx en effektmåling af hvordan en ændring i børnepasningsandelen påvirker arbejdsudbuddet). Det antages i studiet, at offentligt finansieret børnepasning fsva. arbejdsudbudsvirkninger kan sidestilles med et rent økonomisk tilskud til beskæftigelse, hvilket Finansministeriet er forbeholdne overfor, jf. fx *Regneprincipper og modelanvendelse – dynamiske effekter af offentligt forbrug og offentlige investeringer* boks 3.10.

Der henvises også til *Regneprincipper og modelanvendelse – dynamiske effekter af offentligt forbrug og offentlige investeringer* boks 3.9, som blandt andet omtaler dansk empirisk litteratur på området.

For det andet bemærkes, at udgangspunktet (fsva. omfanget af børnepasning og kvinders arbejdstid) er et andet i Danmark end i Tyskland. I 2014 blev 66 pct. af de 0-2 årige og 97 pct. af de 3-5 årige børn passet i daginstitutionerne i Danmark, jf. *Regneprincipper og modelanvendelse – dynamiske effekter af offentligt forbrug og offentlige investeringer*, maj 2018, s. 97. Dertil kommer, at deltidsfrekvensen for kvinder er væsentligt større i Tyskland (hhv. 36,8 pct. i Tyskland og 25,3 pct. i Danmark ifølge OECD), hvilket må forventes også at gøre potentialet for virkninger af en reform, som styrker mulighederne for fuldtidspasning, større i Tyskland.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister